

Lausuntopyyntö jakelutuen vaihtoehtoja koskevasta liikenne- ja viestintäministeriön arviomuistiosta

Johdanto

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoja lehtien jakelutukea ja sen toteutusvaihtoehtoja koskevasta arviomuistiosta. Arviomuistion tarkoituksena on esitellä erilaisia vaihtoehtoja jakelutukea koskevan kilpailutuksen yksityiskohdista sekä pyytää sidosryhmiltä näkemyksiä kilpailutuksen toteutusmallista.

Jakelutukea valmistellaan samanaikaisesti postilain muutosta koskevan hallituksen esityksen kanssa. Postilain muutoksessa yleispalveluvelvoitetta on tarkoitus keventää kolmeen päivään. Tällöin lehtien jakelu varhaisjakeluverkon ulkopuolella tulee varmistaa valtion toteuttamalla kilpailutuksella.

Tukea myönnettäisiin niille alueille, joissa ei ole kaupallisin ehdoin toteutettua sanomalehtien varhaisjakeluverkkoa.

Tausta

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelmassa on asetettu tavoite monipuolisen, moniäänisen ja luotettavan tiedon sekä postipalvelujen oikeudenmukaisen saatavuuden varmistamisesta. Hallitusohjelman mukaan hallitus selvittää kokonaisvaltaisesti vaihtoehtoja postin ja sanomalehtien jakelun turvaamiseksi koko maassa.

Valtioneuvoston kanslia asetti 14.1.2020 ministeriöiden välisen työryhmän arvioimaan posti- ja jakelumarkkinan nykytilannetta ja tulevaisuuden näkymiä ja muutostarpeita mm. postilainsäädäntöön. Työryhmä koostui valtioneuvoston kanslian, liikenne- ja viestintäministeriön, sisäministeriön, oikeusministeriön, valtiovarainministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön valtiosihteereistä. Työryhmän tavoitteena oli tuottaa taustaa ja ohjeistusta lain valmistelun ja yleispalvelun järjestämiseksi sekä valmistella postilain tarkastelun yhteydessä kannanotto muuttuvaan markkinaan sopeutumisessa. Työryhmän tehtävänä oli hallitusohjelman mukaisesti selvittää kokonaisvaltaisesti vaihtoehtoja postin ja sanomalehtien jakelun turvaamiseksi koko maassa moniäänisen tiedonvälityksen varmistamiseksi sekä turvaamaan postinjakelun harvaan asutuilla alueilla sekä saaristossa saaristolain mukaisesti.

Työryhmä ehdotti postitoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi siirtymistä kolmipäiväiseen postinjakeluun koko maassa. Tämän lisäksi työryhmä ehdotti samanaikaisesti toteutettavaa

tiedonvälitystukea sanomalehtien jakamiselle, jonka tarkoituksena on varmistaa sanomalehtien jakelun jatkuminen myös harvaan asutuilla alueilla, joilla ei ole varhaisjakeluverkkoa. Taustalla on ollut ajatus siitä, että peruspostin kolmipäiväiseen jakeluun ei haluta siirtyä, mikäli sanomalehtien viisipäiväistä jakelua ei voida samalla turvata koko maassa. Sanomalehdet eivät kuulu yleispalveluvelvoitteeseen, vaan niiden jakelu tapahtuu tällä hetkellä kustantamoiden ja jakelijoiden välisin markkinaehtoisin sopimuksin.

Liikenne- ja viestintäministeriö valmistelee jakelutukea. Lehtien jakelutuki on tarkoitus kohdentaa alueille, joilla ei ole kaupallisin perustein toimivaa varhaisjakeluverkkoa. Tuki toteutettaisiin valtiosihteerityöryhmän raportissa esitetyllä tavalla kilpailutuksena.

Tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on varmistaa viisipäiväinen lehtijakelu joka puolella Suomea, myös postin yleispalveluvelvoitteen muuttuessa mahdollisesti kolmepäiväiseksi. Jakelutuella pyritään osaltaan varmistamaan kansalaisten tiedonsaanti ja sananvapauden toteutuminen myös varhaisjakeluverkon ulkopuolisilla alueilla.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi-sivustolla julkaistuun lausuntopyyntöön 6.5.2021 mennessä. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausuntopyyntö on jaettu osiin liitteenä olevan muistion rakenteen mukaisesti. Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää erityisesti huomiomaan lausunnoissa vaikutukset, joita eri malleista voisi eri toimijoille tai jakelumarkkinoille aiheutua.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi-sivustolle. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n -sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Voit pyytää tukea palvelun käyttöön osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Jos lausunnon toimittaminen lausuntopalvelu.fi-sivuston kautta ei onnistu, lausunnon voi toimittaa myös liikenne- ja viestintäministeriön kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@lvm.fi

Aikataulu

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää jakelulistassa mainituilta tahoilta lausuntoja jakelutuen vaihtoehtoja esittelevästä muistiosta. Lausuntoja pyydetään 6.5.2021 mennessä. Lausunnon voivat antaa myös muut kuin jakelussa mainitut toimijat. Annetut lausunnot ovat julkisia.

Liikenne- ja viestintäministeriö järjestää jakelutuesta myös keskustelu- ja kuulemistilaisuuden 28.4.2021. Kilpailutuksen valmistelua tehdään samanaikaisesti postilain muuttamista koskevan hallituksen esityksen valmistelun kanssa.

Valmistelijat

Viestintäneuvos Emil Asp
Ylitarkastaja Eero Salojärvi

Yksikön johtaja Sini Wirén

etunimi.sukunimi@lvm.fi

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM060:00/2020> - Postilain muutos ja jakelutuki hankeikkunassa

Liitteet:

[Arviomuistio_jakelutuen_alustavia_vaihtoehtoja.pdf](#) - Arviomuistio jakeluntuen vaihtoehtoista

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset näkemyksenne jakelutuesta

Näkemyksenne kilpailutettavista tuotteista (5.1)

Näkemyksenne jakeluajasta (5.2)

Näkemyksenne tukikauden pituudesta (5.3)

Näkemyksenne jakeluetäisyydestä (5.4)

Näkemyksenne kilpailutuspäivien määrästä (5.5)

Näkemyksenne kilpailutuksen aluekoosta (5.6)

Muita mahdollisia seikkoja, jotka tulisi huomioida valmistelussa (5.7)

Wirén Sini
Liikenne- ja viestintäministeriö

Asp Emil
LVM